

Briselē, 25.5.2018
COM(2018) 334 final

2018/0173 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko groza Direktīvu 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un
alkoholiskajiem dzērieniem**

{SEC(2018) 254 final} - {SWD(2018) 258 final} - {SWD(2018) 259 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

ES saskaņotu akcīzes nodokļu sistēmu reglamentē vairāki tiesību akti. Padomes Direktīvā 2008/118/EK ir paredzēts vispārējs režīms akcīzes precēm, jo īpaši šādu preču ražošanai, uzglabāšanai un pārvietošanai starp dalībvalstīm. Energoproduktiem un elektroenerģijai piemēro Direktīvu 2003/96/EK, savukārt tabakas izstrādājumiem — Direktīvu 2011/64/ES.

Direktīvā 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, ir paredzēti vispārīgi noteikumi par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem. Direktīvā 92/83/EEK ir definēti un klasificēti spirta un alkoholisko dzērienu veidi atbilstīgi to raksturlielumiem un ir paredzēts tiesiskais regulējums pazeminātām likmēm, atbrīvojumiem un atkāpēm dažās nozarēs.

Kopš direktīvas pieņemšanas 1992. gadā pirmais un vienīgais izvērtējums tika veikts 2014. gadā. Tāpēc Komisija noteica, ka šī direktīva ir jāizvērtē saskaņā ar Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*)¹. Par *REFIT* iniciatīvu saistībā ar šo direktīvu un Direktīvu 2008/118/EK tika paziņots Komisijas darba programmas 2017. gadam² ii pielikumā. Kopā ar šo priekšlikumu Padomei tiks iesniegts arī priekšlikums grozīt Direktīvu 2008/118/EK.

Direktīva nav tikusi pilnveidota atbilstīgi problēmām un iespējām, ko ir radījušas jaunās tehnoloģijas un attīstība spirta nozarē. Ir konstatētas dažas problēmas un pastāv nepilnības, kas var izraisīt iekšējā tirgus izkropļojumus. Tā kā dalībvalstīs būtiski atšķiras nodokļa līmenis³, kas ir spēcīgs stimuls izvairīties no nodokļu maksāšanas, un ir citi trūkumi nodokļa izstrādē, gan nodokļu administrācijām, gan ekonomikas dalībniekiem ir jāizmanto apgrūtinošas administratīvas procedūras. Šīs nesamērīgās administratīvās un atbilstības izmaksas ekonomikas dalībniekiem ierobežo mazo un vidējo uzņēmumu dalību spirta un alkoholisko dzērienu tirdzniecībā ES.

Izvērtējuma⁴ ieteikumi un konstatējumi tika ņemti vērā Komisijas ziņojumā⁵, kas tika iesniegts Padomei 2016. gada oktobrī. Dalībvalstis 2016. gada decembrī vienbalsīgi atbalstīja aicinājumu pārskatīt direktīvu, un pēc tam Padome pieņēma Padomes 2016. gada 6. decembra

¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly/refit-platform_en.

² COM(2016) 710 final.

³ 1992. gada 19. oktobra Direktīvā 92/84/EEK par spirta un alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa likmju saskaņošanu (OV L 316, 31.10.1992., 29. lpp.) ir noteiktas zemākās akcīzes nodokļa likmes. Lai gan priekšlikums grozīt Direktīvu 92/84/EEK var samazināt stimulu izvairīties no nodokļu maksāšanas un pozitīvi ietekmēt sabiedrības veselību, šis ietekmes novērtējums nebūs vērsts uz to saistībā ar ieinteresēto personu ierobežoto atbalstu un Komisijas iepriekšējo pieredzi grozījuma ierosināšanā šajā direktīvā.

⁴ Ramboll Management Consulting, Coffey, Europe Economics, *Evaluation of Council Directive 92/83/EEC on the harmonisation of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages*, 2016.

⁵ Komisijas ziņojums Padomei par Padomes Direktīvas 92/83/EEK izvērtēšanu attiecībā uz akcīzes nodokļu struktūrām spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, Brisele, 28.10.2016., COM (2016) 676 final.

secinājumus⁶, aicinot Komisiju veikt nepieciešamos pētījumus un apspriešanos, lai varētu iesniegt priekšlikumu pārskatīšanai.

Pētījumā un ietekmes novērtējumā galvenā uzmanība bija pievērsta tām pašām galvenajām jomām, kas bija minētas Komisijas ziņojumā un Padomes secinājumos, proti:

- uz denaturēto spirtu attiecināmo atbrīvojumu darbības nepilnībām. Priekšlikumā ir precizēti attiecīgie direktīvas panti, lai palielinātu juridisko noteiktību;
- dažu alkoholisko dzērienu klasifikācijas nepilnībām; Ierosināts sadalīt pašreizējo citu raudzēto dzērienu kategoriju divās apakškategorijās. Pirmajā apakškategorijā tiks saglabāts pašreizējais režīms, savukārt otrajā apakškategorijā tiks atsevišķi definēti citi tradicionālie raudzētie dzērieni, un tiem būs atsevišķs režīms;
- nepilnībām pazemināto likmju piemērošanā sīkražotājiem un produktiem ar zemu spirta koncentrāciju. Ir ietverts priekšlikums paplašināt pazemināto likmju piemērošanu sidra sīkražotājiem un paaugstināt robežvērtību, līdz kurai pazeminātās likmes tiek piemērotas alum. Ir ierosināts arī izstrādāt vienotas formas apliecību mazām patstāvīgām alus darītavām un sidra sīkražotājiem ES;
- neskaidriem noteikumiem par Plato⁷ grādu mērīšanu saldinātā vai aromatizētā alū. Priekšlikumā ir precizēti attiecīgie panti, lai palielinātu juridisko noteiktību.

2017. gada pētījumā tika izmantota plaša pieeja iespējamām problēmām Direktīvas 92/83/EEK darbībā, kuras tika noteiktas, izmantojot dažādus avotus. Pēc abu pētījumu turpmākas analīzes tika secināts, ka ne visiem problemātisko jomu aspektiem bija nepieciešama ES rīcība. Tāpēc šajā priekšlikumā nav aplūkotas turpmāk minētās Padomes secinājumos noteiktās jomas:

- uz pašpatēriņam paredzētu raudzētu dzērienu (t. i., alus, vīna un citu raudzētu dzērienu) privāto ražošanu attiecināmā atbrīvojuma no akcīzes nodokļa piemērošana arī citiem dzērieniem (t. i., etilspirtam). Šis jautājums netika turpmāk izskatīts saistībā ar iespējamo veselības apdraudējumu un krāpniecības risku, kā arī dalībvalstu nepietiekamo atbalstu.
- pazemināto likmju attiecināšana arī uz vīna sīkražotājiem un stiprinātiem vīniem. Tika nolemts neizskatīt šo jautājumu, jo minēto likmju ieviešana nedotu nekādu labumu šiem sīkražotājiem.
- akcīzes nodokļa likmju samazināšana vīnam, etilspirtam un starpproduktiem ar zemu spirta koncentrāciju. Šis jautājums netika virzīts tālāk, jo atbilstība ES noteiktajām šo produktu definīcijām faktiski nozīmē, ka netiktu gūts nekāds labums.

Šīs iniciatīvas mērķis ir grozīt Padomes Direktīvu 92/83/EEK, lai uzlabotu tiesisko regulējumu tādā veidā, kas dotu labumu uzņēmumiem, dalībvalstīm un iedzīvotājiem.

• **Atbilstība pašreizējiem politikas noteikumiem attiecīgajā politikas jomā**

Priekšlikumā ir saglabāti Direktīvas 92/83/EEK mērķi, kuri pilnīgi atbilst pašreizējai politikai un mērķiem, kas saistīti ar akcīzes nodokļa piemērošanu spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem.

⁶ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15009-2016-INIT/en/pdf>

⁷ Ar Plato metodi nosaka ekstrakta koncentrāciju šķidrumā masas procentos. Cukura vai aromāta pievienošana alum pēc raudzēšanas var mākslīgi ietekmēt tā Plato grādus.

- **Atbilstība citiem Savienības politikas virzieniem**

Priekšlikums atbilst 2015. gada Vienotā tirgus stratēģijai⁸, kurā Komisija ir noteikusi, ka ir jānovērš atšķirības valstu līmenī, lai nodrošinātu un uzlabotu vienotā tirgus darbību.

Ierosinātais pasākums attiecībā uz denaturēto spirtu atbilst LESD 168. panta prasībām, ar ko Komisija nodrošina cilvēku veselības aizsardzību. Šā pasākuma mērķis ir samazināt izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī negatīvo ietekmi uz veselību, ko izraisa denaturētais spirts, kuru var izmantot nelikumīga spirta ražošanā.

Sidra sīkražotājiem un alum ar zemu spirta koncentrāciju piemērojamo pazemināto likmju ietekmi uz veselību pašlaik nevar noteikti pilnīgi, taču paredzams, ka tā nebūs būtiska.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Juridiskais pamats ir LESD 113. pants. Šis noteikums ļauj Padomei saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru un pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ar vienprātīgu lēmumu pieņemt noteikumus dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanai netiešo nodokļu jomā.

- **Subsidiaritāte (jomās, kas nav Savienības ekskluzīvā kompetencē)**

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību⁹ 5. pantā paredzēto subsidiaritātes un proporcionalitātes principu dalībvalstis nevar pietiekamā mērā sasniegt priekšlikuma mērķus, tāpēc tos var labāk sasniegt Savienības līmenī. Priekšlikums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu šos mērķus.

Pašreizējos sarežģījumus saistībā ar denaturētā spirta atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, dažu alkoholisko dzērienu klasifikāciju, patstāvīgu mazo alus darītavu statusu un Plato grādu mērīšanu ir izraisījis tieši tas, ka ES līmenī nav skaidru noteikumu. Dalībvalstu vienpusēji pieņemtie lēmumi rada papildu sarežģījumus un palielina juridisko nenoteiktību. Pazemināto akcīzes nodokļa likmju attiecināšana uz patstāvīgiem sidra sīkražotājiem nav iespējama tādēļ, ka direktīva faktiski neļauj dalībvalstīm novērst šo nelīdzsvarotību, jo dalībvalstis var piemērot pazeminātas akcīzes nodokļa likmes patstāvīgiem alus un etilspirta sīkražotājiem, taču ne patstāvīgiem sidra sīkražotājiem. Tas pats attiecas uz zemas spirta koncentrācijas robežvērtību.

Vairākums dalībvalstu administrāciju ir norādījušas uz nepieciešamību uzlabot spirta un alkoholisko dzērienu kopējās definīcijas un noteikumus akcīzes vajadzībām ES līmenī. Tas ir atainots Padomes 2016. gada 6. decembra secinājumos, kuros Padome pieprasīja Komisijai veikt nepieciešamos pētījumus, lai sagatavotu iespējamu tiesību akta priekšlikumu Direktīvas 92/83/EEK pārskatīšanai.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums atbilst Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā paredzētajam proporcionalitātes principam. Ierosinātie grozījumi nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vienotā tirgus pilnigošana – plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai" (COM (2015) 550 final), 4. lpp.

⁹ Līguma par Eiropas Savienību konsolidētā versija (OV C 326, 26.10.2012., 13. lpp.)

atrisinātu attiecīgos jautājumus un tādējādi sasniegtu Līguma mērķus nodrošināt iekšējā tirgus pareizu un efektīvu darbību. Proti, ierosinājums paplašināt pazemināto likmju piemērošanas jomu, lai attiecinātu to uz patstāvīgiem sidra sīkražotājiem, uzlabotu šo ražotāju konkurētspēju, radītu tikai nelielu negatīvu ietekmi negūto ieņēmumu un administratīvā sloga ziņā un nodrošinātu šiem ražotājiem tādas pašas iespējas kā alus un etilspirta sīkražotājiem.

- **Instrumenta izvēle**

Ir ierosināts pieņemt direktīvu, lai grozītu Direktīvu 92/83/EEK. Neviena alternatīva valsts, divpusēja vai cita starptautiska iniciatīva nebūtu tikpat efektīva saistībā ar iekšējā tirgus darbību un tāda spirta uzraudzību un kontroli, kas apliekams ar akcīzes nodokli, turklāt, nosakot kopējas definīcijas un noteikumus spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem akcīzes vajadzībām ES līmenī, tiktu radīta būtiska pievienotā vērtība.

3. **EX-POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex-post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Gatavojot šo priekšlikumu, tika izvērtēti pašreizējie noteikumi par akcīzes nodokļa piemērošanu spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem. Konsultants 2014./2016. gadā veica ārēju (izvērtējumu) pētījumu¹⁰. Ārējā (izvērtējuma) pētījuma ieteikumi un konstatējumi tika ņemti vērā Komisijas izvērtējuma ziņojumā (SWD), ko iesniedza Padomei 2016. gada oktobrī¹¹. Dalībvalstis 2016. gada decembrī vienbalsīgi atbalstīja aicinājumu pārskatīt direktīvu, un pēc tam Padome pieņēma Padomes 2016. gada 6. decembra secinājumus¹², aicinot Komisiju veikt nepieciešamos pētījumus un apspriešanos, lai varētu iesniegt priekšlikumu pārskatīšanai. Cits konsultants 2017. gadā veica ārēju pētījumu par akcīzes nodokļa piemērošanu spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem¹³.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās stratēģijas mērķis bija apkopot ieinteresēto personu atsauksmes par pašreizējiem noteikumiem par akcīzes nodokļa piemērošanu spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem un uzzināt viņu viedokli par iespējamām izmaiņām šajos noteikumos.

Stratēģiju veidoja i) padziļināta apspriešanās ar 161 ieinteresēto personu vairākās dalībvalstīs un ES līmenī un ii) vairāk nekā 12 nedēļas ilga atklāta sabiedriska apspriešanās internetā no 2017. gada 18. aprīļa līdz 11. jūlijam, kad tika saņemtas 166 atbildes. Ziņojuma par apspriešanos ar ieinteresētajām personām kopsavilkums ir pieejams šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. pielikumā.

¹⁰ Ramboll Management Consulting, Coffey, Europe Economics, *Evaluation of Council Directive 92/83/EEC on the harmonisation of the structures of excise duties on alcohol and alcoholic beverages*, 2016.

¹¹ Komisijas ziņojums Padomei par Padomes Direktīvas 92/83/EEK izvērtēšanu attiecībā uz akcīzes nodokļu struktūrām spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, Brisele, 28.10.2016., COM (2016) 676 final.

¹² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15009-2016-INIT/en/pdf>

¹³ Grupa, kuru vadīja *Economisti Associati s.r.l.* un kurā piedalījās Eiropas politikas pētījumu centrs (CEPS), CASE — Sociālo un ekonomisko pētījumu centrs, *wedoIT-solutions GmbH* un *ECOPA*, veica uzdevumu “Pētījums par Padomes Direktīvu 92/83/EEK par akcīzes nodokļa piemērošanu spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem”.

Ārējs konsultants palīdzēja Komisijai veikt atklātu sabiedrisku apspriešanos, lai apkopotu ieinteresēto personu piezīmes un atsauksmes par konstatētajām problēmām un iespējām pārskatīt direktīvu.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Šā priekšlikuma pamatā ir 2014./2016. gadā veiktā izvērtēšanas pētījuma analīze, ziņojums, kuru Komisija iesniedza Padomei 2016. gada oktobrī, un 2017. gadā veiktais pētījums. 2017. gadā veiktajā pētījumā tika apkopoti un analizēti pierādījumi par pašreizējām izmaksām un ieguvumiem saistībā ar direktīvu, lai noteiktu izvērtēšanas pētījumā konstatēto problēmu apmēru. Šajā pētījumā tika izstrādāti risinājumi grozījumu veikšanai pašreizējos noteikumos un novērtēta šādu risinājumu ekonomiskā un sociālā ietekme.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma ietekmes novērtējumu izskatīja Regulējuma kontroles padome 2018. gada 24. janvārī. Padome sniedza pozitīvu atzinumu, kurā ietvēra iebildumus par priekšlikumu, kā arī ieteikumus, kas ir ņemti vērā. Proti, tika izteikti iebildumi par ierosināto *REFIT* pasākumu vispārējās ietekmes novērtējumu attiecībā uz administratīvā sloga vienkāršošanu un samazināšanu. Padomes atzinums, ieteikumi un paskaidrojums par to, kā tie tika ņemti vērā, ir iekļauti šim priekšlikumam pievienotā dienestu darba dokumentu 1. pielikumā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Direktīvas pārskatīšana ir Komisijas *REFIT* programmas daļa. Pamatojoties uz izvērtējumā gūtajiem pierādījumiem un atsauksmēm par direktīvas noteikumu piemērošanu ikdienā, tika izdarīts secinājums, ka ir jūtama, lai gan grūti nosakāma, juridiskā nenoteiktība režīmā, kuru piemēro konkrētiem produktiem un kura var radīt papildu izmaksas ekonomikas dalībniekiem. Vairums konstatēto problēmu bija raksturīgas tikai konkrētiem tirgiem vai produktiem. *REFIT* mērķi attiecas uz jomām, kurās ekonomikas dalībniekiem, viņuprāt, ir pārmērīgas normatīvās izmaksas un slogs. Priekšlikumā galvenā uzmanība ir pievērsta nevis izmaksām un slogam, bet gan nevajadzīgām normatīvajām izmaksām un slogam, no kā varētu izvairīties, ja direktīva darbotos labāk. Proti, priekšlikums ir vērsts uz strīdīgajām izmaksām, ko izraisa juridiskā nenoteiktība režīmā, kuru piemēro konkrētiem produktiem. Paskaidrojums par atbrīvojumu, kuru piemēro daļēji denaturēta spirta netiešai izmantošanai, nodrošinās godīgu režīmu visā ES un samazinās izmaksas lietotājiem nelielā daļā dalībvalstu, kuras pašlaik uzskata, ka daļēji denaturēta spirta netieša izmantošana nekvalificējas šim atbrīvojumam.

Tiek lēsts, ka, attiecinot pazeminātās likmes piemērošanu uz sidra sīkražotājiem, administratīvais slogs gadā būtu EUR 178 uz vienu sidra ražotāju jeb kopumā EUR 200 000 gadā. Šis slogs ir līdzīgs tam, kādu rada mazās alus darītavas, kas izmanto šo režīmu. Papildu informāciju skatīt šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 8. iedaļā par šīs direktīvas izmaksām un slogu.

- **Pamattiesības.**

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz pamattiesību aizsardzību.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

• **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Akcīzes nodokļa komiteja, padomdevēja komiteja akcīzes nodokļa jautājumos, kurā piedalās visu dalībvalstu pārstāvji, Komisijas vadībā uzraudzīs ierosināto direktīvas grozījumu īstenošanu un apspriedīs un skaidros iespējamās dalībvalstu interpretācijas jautājumus saistībā ar jauno tiesību aktu.

Akcīzes nodokļa komiteja ziņos par visām problēmām saistībā ar direktīvas īstenošanu un problēmām, kas rastos saistībā ar direktīvas darbību, kā arī apspriedīs un skaidros iespējamās dalībvalstu interpretācijas jautājumus saistībā ar jauno tiesību aktu. Dalībvalstis un Komisija izvērtēs jaunajā tiesību aktā paredzētās izmaiņas vismaz piecus gadus pēc tā stāšanās spēkā, ļaujot tirgiem pielāgoties un ietekmei materializēties.

• **Paskaidrojošie dokumenti (attiecībā uz direktīvām)**

Paskaidrojošie dokumenti nav nepieciešami, jo priekšlikuma mērķis ir vienkāršot un precizēt pašreizējo režīmu.

• **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

Ar 1. panta 1. punktu groza 3. pantu, lai precizētu noteikumus par alus Plato grādu mērīšanu.

Ar 1. panta 2. punktu groza 4. pantu, lai paredzētu vienotas formas apliecību mazām patstāvīgām alus darītavām ES. Tas pārrobežu līmenī uzlabos pašreizējā atvieglojuma darbību attiecībā uz mazām alus darītavām.

Ar 1. panta 3. punktu groza 5. pantu, lai palielinātu robežvērtību, līdz kurai var piemērot pazeminātas likmes alum ar zemu spirta koncentrāciju.

Ar 1. panta 4. punktu groza 12. pantu, lai noteiktu “sidra” definīciju. Tas arī veicinās pazeminātu likmju piemērošanu patstāvīgiem sidra sīkražotājiem, kuru definīcija tiks noteikta 6. punktā.

Ar 1. panta 5. punktu groza 13. pantu, lai ņemtu vērā iespēju piemērot pazeminātas likmes patstāvīgiem sidra sīkražotājiem, kuru definīcija noteikta 6. punktā.

Ar 1. panta 6. punktu iekļauj 13.a pantu, lai ieviestu iespēju piemērot pazeminātas likmes patstāvīgiem sidra sīkražotājiem.

Ar 1. panta 7. punktu groza 27. pantu, lai precizētu noteikumus par atbrīvojumiem attiecībā uz denaturētu spirtu un palielinātu juridisko noteiktību ekonomikas dalībniekiem un dalībvalstu iestādēm.

Ar 1. panta 8. punktu svīturo 28. pantu, kas pašlaik ļauj Apvienotajai Karalistei piemērot atbrīvojumus konkrētiem produktiem, kuri Apvienotajā Karalistē vairs nav atbrīvoti.

Ar 1. panta 9. punktu iekļauj 28.a pantu, kas piešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko groza Direktīvu 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹⁴,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁵,

saskaņā ar īpašo likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Daži Padomes Direktīvas 92/83/EEK¹⁶ noteikumi ir novecojuši un neskaidri un rada nevajadzīgi apgrūtinošas administratīvās procedūras gan nodokļu administrācijām, gan ekonomikas dalībniekiem. Ekonomikas dalībnieku izmaksas saistībā ar šo procedūru izpildi ierobežo mazu un vidēju uzņēmumu dalību spirta un alkoholisko dzērienu tirdzniecībā iekšējā tirgū.
- (2) Lai nodrošinātu akcīzes nodokļa noteikšanas nosacījumu vienotu piemērošanu alum, jo īpaši saistībā ar Plato grādu mērīšanu saldinātā vai aromatizētā alū, ir jāparedz nosacījumi Plato grādu mērīšanai.
- (3) Alus spirta koncentrācija, līdz kurai var piemērot pazeminātas likmes alum ar zemu spirta koncentrāciju, kopumā ir pārāk zema, lai sniegtu jūtamu stimulu alus darītavām būt inovatīvām un radīt jaunus produktus ar zemu spirta koncentrāciju. Lai mudinātu izstrādāt alu ar zemu spirta koncentrāciju, ir jāpalielina likmes robežvērtība alum ar zemu spirta koncentrāciju.
- (4) Lai nodrošinātu vienotus apstākļus konkrētu dzērienu klasificēšanai par “citiem raudzētiem dzērieniem” un novērstu juridisko nenoteiktību, kuras dēļ šiem dzērieniem iekšējā tirgū tiek piemērots atšķirīgs režīms, ir jānosaka termina “sidrs” definīcija.
- (5) Dalībvalstis var piemērot pazeminātas likmes alum un etilspirtam, ko mazos apmēros saražo patstāvīgi sīkražotāji. Lai sidram netiktu piemērots režīms, kas atšķiras no alum un etilspirtam piemērojamā režīma, dalībvalstīm ir jābūt pilnvarām piemērot pazeminātas likmes arī sidram, ko mazos apmēros saražo patstāvīgi sidra sīkražotāji.

¹⁴ OV C , , lpp.

¹⁵ OV C , , lpp.

¹⁶ 1992. gada 19. oktobra Direktīva 92/83/EEK par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, (OV L 316, 31.10.1992., 21. lpp.).

- (6) Lai veicinātu to, ka tiek atzīts patstāvīgu sīkražotāju statuss visās dalībvalstīs, lai varētu piemērot pazeminātās akcīzes nodokļa likmes alum un sidram, ir jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras noteikt vienotas formas apliecību, kas apstiprina sīkražotāja ražošanas gada apjomu un tā atbilstību Direktīvā 92/83/EEK paredzētajiem kritērijiem. Šīs pilnvaras ir jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹⁷.
- (7) Lai samazinātu atbilstības slogu ekonomikas dalībniekiem un palielinātu juridisko noteiktību, ir jāpārskata nosacījumi atbrīvojumu piemērošanai jebkādam denaturētam spirtam.
- (8) Lai nodrošinātu atbrīvojuma vienotu piemērošanu pilnīgi denaturētam spirtam, ir jāprecizē nosacījumi pilnīgi denaturēta spirta savstarpējai atzīšanai. Lai palielinātu juridisko noteiktību, ir jāprecizē arī procedūras paziņošanai par izmaiņām prasībās spirta pilnīgai denaturēšanai.
- (9) Lai noteiktu procedūras dalībvalstu prasību attiecībā uz pilnīgi denaturētu spirtu novērtēšanai, ir jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt vai noraidīt dalībvalstu paziņotās prasības spirta pilnīgai denaturēšanai. Šīs pilnvaras ir jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (10) Lai nodrošinātu vienotu atbrīvojuma piemērošanu daļēji denaturētam spirtam, ir jāprecizē nosacījumi daļēji denaturēta spirta savstarpējai atzīšanai un jānosaka, ka ražošanas aprīkojuma apkope un tīrīšana ir ražošanas procesa daļa un ka tāpēc atbrīvojums attiecas uz šajā nolūkā izmantotu daļēji denaturētu spirtu. Lai samazinātu šā atbrīvojuma krāpniecisko izmantošanu, ir jāparedz sīkākā nosacījumi tā piemērošanai.
- (11) Apvienotajai Karalistei paredzētie atbrīvojumi attiecībā uz diviem īpašiem alkoholiskajiem dzērieniem atainoja Apvienotās Karalistes valsts tiesību aktos paredzētos atbrīvojumus. Tā kā šie atbrīvojumi no saskaņotā akcīzes nodokļa tika atcelti Apvienotās Karalistes valsts tiesību aktos, tie vairs nav attiecināmi un ir jāatceļ Savienības līmenī.
- (12) Tā kā šīs direktīvas mērķus, proti samazināt atbilstības slogu ekonomikas dalībniekiem un administratīvo slogu nodokļu administrācijām, nevar pietiekamā mērā sasniegt dalībvalstu līmenī, jo to rīcība nav pietiekami efektīva, un tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var noteikt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā paredzēto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu šos mērķus.
- (13) Tādēļ ir attiecīgi jāgroza Direktīva 92/83/EEK,
- IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 92/83/EEK groza šādi:

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

1) direktīvas 3. panta 1. punktam pievieno šādu daļu:

“Visas alus sastāvdaļas, tostarp tās, ko pievieno pēc raudzēšanas, tiek ņemtas vērā Plato grādu mērīšanā.”;

2) direktīvas 4. pantam pievieno šādu 4. un 5. punktu:

“4. Dalībvalstis pēc pieprasījuma izsniedz apliecību patstāvīgām mazām alus darītavām, kas izveidotas to teritorijā, apstiprinot to kopējo alus ražošanas apjomu gadā un atbilstību 2. pantā paredzētajiem kritērijiem.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka 4. punktā minētās apliecības formu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28.a panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.”;

3) direktīvas 5. pantā vārdus “2,8 %” aizstāj ar vārdiem “3,5 %”;

4) direktīvas 12. pantā pievieno šādu 3. punktu:

“3. Termins “sidrs” nozīmē dzērienu, kura faktiskā spirta tilpumkoncentrācija pārsniedz 1,2 % tilpuma, bet nepārsniedz 8,5 %, kas iegūta, vienīgi raudzējot ābolu vai bumbieru vai abu sulu, nepievienojot citu spirtu vai alkoholisku dzērienu.”;

5) direktīvas 13. panta 2. punktā vārdus “Izņemot 3. punktā paredzētos gadījumus” aizstāj ar vārdiem “Izņemot 3. punktā un 13.a pantā paredzētos gadījumus”;

6) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“13.a pants

1. Dalībvalstis var piemērot pazeminātas nodokļa likmes, kuras var diferencēt saskaņā ar attiecīgo sidra ražotāju gada ražošanas apjomu, sidram, ko ražo patstāvīgi sidra sīkražotāji, ievērojot šādus ierobežojumus:

- pazeminātās likmes nepiemēro uzņēmumiem, kas ražo vairāk par 15 000 hl sidra gadā;
- pazeminātās likmes, kas var būt zemākas par zemāko likmi, nenosaka zemākas par 50 % no valsts standarta akcīzes nodokļa likmes.

2. Šajā pantā termins “patstāvīgs sidra sīkražotājs” nozīmē sidra ražotāju, kurš ir juridiski un saimnieciski neatkarīgs no citiem sidra ražotājiem, izmanto telpas, kas atrodas atsevišķi no citu sidra ražotāju telpām, un kuram nav darbības licences. Tomēr, ja sadarbojas divi vai vairāki sidra sīkražotāji, kuru kopējais ražošanas apjoms gadā nepārsniedz 15 000 hl, šos sidra ražotājus var uzskatīt par vienu patstāvīgu sidra sīkražotāju.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visas pazeminātās likmes, ko tās ievieš, vienādi attiecas uz sidru, ko to teritorijā piegādā patstāvīgie sidra sīkražotāji, kuri atrodas citās dalībvalstīs. Proti, tās nodrošina, ka atsevišķām piegādēm no citām dalībvalstīm netiek piemēroti augstāki nodokļi kā tādām pašām piegādēm šajā dalībvalstī.

4. Dalībvalstis pēc pieprasījuma izsniedz apliecību patstāvīgiem sidra sīkražotājiem savā teritorijā, apstiprinot sidra ražotāja kopējo sidra ražošanas apjomu gadā un tā atbilstību 2. pantā paredzētajiem kritērijiem.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka 4. punktā minētās apliecības formu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28.a panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.”;

7) direktīvas 27. pantu groza šādi:

a) šā panta 1. punktu groza šādi:

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis atbrīvo no akcīzes nodokļa šajā direktīvā minētos produktus saskaņā ar nosacījumiem, kurus tās nosaka, lai panāktu pareizu un tūlītēju šādu atbrīvojumu piemērošanu un novērstu jebkādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu.”;

ii) minētā punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) ja tos izplata spirta veidā, kas ir pilnīgi denaturēts kādā dalībvalstī saskaņā ar šīs dalībvalsts prasībām, vai denaturēta spirta veidā, kas ir importēts dalībvalstī un tika denaturēts saskaņā ar šīs dalībvalsts prasībām, par kurām ir pienācīgi paziņots rakstiski un kuras ir apstiprinātas saskaņā ar šā panta 3. un 4. punktu;”

ii) minētā punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) ja tos izmanto tāda produkta ražošanas procesā, kas nav paredzēts cilvēku patēriņam, tostarp ražošanas aprīkojuma apkopē un tīrīšanā, ar nosacījumu, ka spirts ir denaturēts saskaņā ar tās dalībvalsts prasībām, kurā notiek ražošanas process;”

b) iekļauj šādu punktu:

“1.A Šā panta 1. punkta b) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis piemēro [Direktīvas 2008/118/EK 4. nodaļas] noteikumus tādu produktu pārvietošanai, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam un kas satur spirtu:

- ja ražošanas process nav pabeigts un attiecīgais produkts nav savā galīgajā formā, vai
- ja attiecīgajā produktā ir spirts, kura spirta tilpumkoncentrācija ir 90 % vai vairāk.”;

c) šā panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Dalībvalsts, kas vēlas mainīt prasības attiecībā uz 1. punkta a) apakšpunktā minēto pilnīgi denaturēto spirtu, paziņo šīs jaunās prasības Komisijai rakstiski kopā ar visu attiecīgo informāciju par denaturantiem, kurus tā plāno izmantot.

Ja Komisija uzskata, ka tai nav visas nepieciešamās informācijas, tā sazinās ar attiecīgo dalībvalsti viena mēneša laikā pēc informācijas saņemšanas un precizē, kāda informācija ir nepieciešama. Kad Komisijai ir visa informācija, ko tā uzskata par nepieciešamu, tā pārsūta šo paziņojumu citām dalībvalstīm viena mēneša laikā.”;

d) šā panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem atļauj vai noraida prasības, kas paziņotas saskaņā ar 3. punktu. Šos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28.a panta 2. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.”;

8) direktīvas 28. pantu svīturo;

9) direktīvas VIII iedaļā iekļauj šādu pantu:

“28.a pants

1. Komisijai palīdz Akcīzes nodokļa komiteja. Komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 izpratnē.
2. Ja ir izdarīta atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

2. pants

1. Dalībvalstis ne vēlāk kā līdz 2020. gada 1. janvārim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.
Dalībvalstis piemēro šos noteikumus no 2020. gada 1. janvāra.
Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.
2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, kuru tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*